Hoa Thịnh Đ□n và Bức Tường Đá Đen

Ký sự

Tu□n l□ vừa qua vợ ch□ng người cháu gọi bằng cô từ Cali đ□n Virginia thăm tôi. Đã lâu cô cháu chưa gặp nhau, ch□ liên lạc qua điện thoại hay điện thư mà thôi. M□y l□n hai cháu đinh đi thăm cô nhưng việc nhà việc s□ l□n lữa mãi.

Nhân dịp được ngh□ l□ "Chi□n Sĩ Trận Vong" (Memorial Day) hai cháu quy□t đinh ghé Virginia thăm cô và các em họ, trên đường đi Luân Đôn dự l□ t□t nghiệp con gái. Từ Cali bay th□ng đ□n Luân Đôn giá máy bay r□ hơn từ Washington DC đi Luân Đôn dù đường bay ng□n hơn.

Tháng 5 v□n còn mùa Xuân, thời ti□t mát m□, khí hậu Virginia

rất đẹp. Trời không lạnh cũng không nóng nực. Mưa xuân đủ ướt đất cho hoa cỏ xanh tươi mát mặt. Công viên và tư gia sân cỏ xanh mướt, hoa các loại đua nhau nở rộ quyến rũ bướm ong.

Cháu cho biết San Jose thời tiết năm nay hơi bất thường, tháng 5 mà có hôm còn lạnh, ra đường phải mặc ấm. Hai cháu chẳng lạ gì vùng Hoa Thinh Đốn nên chỉ loanh quanh ở nhà với cô và các em cho đến một hôm vào gần cuối tuần, lúc đi thủ đô Washington DC, hai cháu muốn ghé thăm bức tường đá đen "Đài tưởng Niệm Cựu Chiến Binh Chiến Tranh Việt Nam" (VietNam Veterans Memorial).

Tôi cũng chưa biết bức tường, dù cư ngụ ngay tại vùng thủ đô gần 40 năm. Đến đài Tưởng Niệm các chiến sĩ tôi bùi ngùi xót xa cho gia đình họ, cho những góa phụ cô đơn và các con mồ côi thiếu sự chăm sóc của cha thân yêu. Tôi có đọc báo, xem tin tức cách đây mấy mươi năm khi mới khánh thành bức Tường Đá Đen nhưng toàn là hàm thụ, chưa thấy tận nơi bao giờ. Bà con bạn bè ở xa về chơi đều được các con cháu đưa đi thăm thủ đô và bức tường ghi tên những chiến binh Hoa Kỳ và người ngoại quốc đã chết hoặc mất tích trong chiến tranh Việt Nam.

Lần này tôi cùng đi với các cháu có lẽ vì thấy một số xe mô tô ồn ào chạy trên đường phố nhắc tôi nhớ còn vài ngày nữa là đến ngày lễ "Chiến Sĩ Trận Vong". Các cựu chiến binh năm nào cũng đến thủ đô đến từ các tiểu bang khác để dự lễ, mỗi người một chiếc mô tô, chẳng ai đèo ai.

Chúng tôi đến khu công viên quốc gia Washington DC., tìm chỗ đậu xe cũng dễ vì không phải ngày cuối tuần nhưng phải đi bộ khoảng ngắn. Đi vào cuối tuần gay go hơn nhiều, khó tìm chỗ đậu, tốt hơn là đi Metro vừa nhanh vừa khỏi tìm chỗ đậu xe khó khăn.

Bức tường Đá Đen nằm trong khu công viên quốc gia, diện tích 8.100 m2, gần khu vườn cây. Nơi đây mát mẻ nhờ cây cao cho bóng mát, dưới đất thảm cỏ xanh mượt êm như nhung, lối đi bằng thẳng phẳng phiu. Những băng gỗ đặt rải rác theo lối đi

cho khách nghỉ chân. Những người viếng bức tường đề sắc tộc, Ấn Độ, người da trắng, da đen, da vàng, trẻ em, người lớn, nam, nữ, cụ già, có em bé trong xe nôi cho mẹ đẩy đi. Ngày thường không mấy đông nhưng vào cuối tuần hay ngày lễ nơi này rất đông người thăm viếng. Người già, trẻ, thanh niên thanh nữ, chen chúc trên con đường ngắn. Hôm tôi đến có những vị mặc quân phục đứng tuổi đến viếng bức tường, dò tìm tên người thân trên bảng đá đen.

Dưới chân bức tường rải rác một vài cành hoa hay nguyên cả bó hoa tươi.

Mới vào khu vườn đã thấy tượng 3 quân nhân mang súng bằng đồng đứng trên bục gần bức tường. Ba người nhưng khác màu da: một da đen, một da trắng, và một người quốc tịch khác, người Á Châu?

Một số du khách đứng chờ chụp ảnh kỷ niệm với bức tượng, có người chăm chỉ đọc những dòng chữ ghi trên bảng đồng dưới chân tượng.

Cách khoảng ngắn cũng trong công viên có tượng mấy phụ nữ cũng bằng đồng, đang đỡ người nam mặc quân phục, một thương binh? Tôi không xem được bảng chú thích nơi chân tượng nên không biết họ là ai. Mọi người chỉ muốn vào xem bức tường Đá Đen. Tuy khu vực này mát mẻ nhờ có bóng cây nhưng nơi bức tường thì nắng, chẳng có bóng cây nào cả.

Từ trước, tôi vẫn nghĩ Bức Tường Đá Đen hình vuông dài nhưng không phải quý vi ơi, tường hình chữ V, trải dài từ cao đến thấp, không cùng một chiều cao đâu. Chỗ cao nhất 3 mét và chỗ thấp nhất 20cm, dài 150 m ghép lại bằng 72 tấm đá hoa cương quý màu đen mang về từ Ấn Độ (Bungalore), ghi tên hơn 58,276 người Mỹ và ngoại quốc đã chết hay mất tích trong chiến tranh Việt Nam (tháng 5/2019). Trong số này có 8 phụ nữ phần lớn là y tá, 16 nhà truyền nhà giáo, 1,200 người mất tích. Lúc đầu chỉ có 57, 937 người có tên trên bảng đá đen lạnh lẽo mà thôi.

Đứng nơi “Bức Tường” quý vị có thể nhìn thấy cây “bút chì”(Washington Monument) đỉnh nhọn và cao xa xa.

Theo tài liệu công viên Tường Đá Đen xây từ 26/3/82 khánh thành 9/11/82, tốn khoảng 9 triệu mỹ kim. Tác giả bản vẽ là cô Maya Lin, sinh viên kiến trúc đại học Yale lúc cô mới 21 tuổi, người Mỹ gốc Hoa. Tuy gốc người Hoa nhưng cô sinh trưởng Ohio, Hoa Kỳ. Bản vẽ cô được chọn trong hơn cả ngàn bản vẽ của các kiến trúc sư khác gởi về thm dự cuộc thi tuyển. Bức tường màu đen, tên người khắc vào bức tường màu trắng.

Dù hơn 30 năm tường vẫn sạch sẽ không bám bụi bẩn. Được biết mỗi chủ nhật thứ II trong tháng từ tháng 4 đến tháng 10 có nhóm người tình nguyện nam và nữ đến sẵn tay áo nhúng khăn vào nước sà phòng cọ rửa bức tường kỷ niệm. Họ là cựu nam, nữ chiến binh Hoa kỳ trong chiến tranh Việt Nam. Tôi liên tưởng hình ảnh những người mang hoa thăm mộ người thân trong các nghĩa trang. Họ đâu chờ đến đúng ngày kỷ niệm. Việc làm của họ người ngoài nhìn vào có vẻ như nhàm chán vô nghĩa nhưng thực ra được gần bức tường có ghi tên người thân cũng ấm áp,làm nhẹ nỗi đau buồn ít nhiều. Nếu không đoàn người đi mô tô đâu bỏ công vượt hàng ngàn dặm đường xa thăm bức tưng kỷ niệm mỗi năm.

Tôi chợt nhớ bà hàng xóm cũ. Hai vợ chồng bà có người con trai duy nhất đã tham gia chiến tranh Việt Nam và mất trước khi Mỹ rút quân 2 tuần. Bà kể lại với giọng thản nhiên nhưng tôi biết bà đau lòng khi nhắc lại chuyện cũ.

Thật không hiểu được, tuổi trẻ, con một, nhà khá giả lại đi tham dự cuộc chiến quốc gia xa lắc xa lơ, thiếu tiện nghi vật chất, để cho cha mẹ lo sợ nhớ thương. Sau này ông bà bán gian nhà đang rộng rãi, mua nhà khác nhỏ hơn có 1 một tầng thôi. Lúc bán nhà Bà mời tôi sang nhà bà chơi bảo thích gì thì lấy và bà nói đùa là” trừ cái đàn piano” vì bà là giáo sư dạy đàn. Nhìn hình con trai bà, một thanh niên khôi ngô sớm vĩnh viễn ra đi cho quê hương Việt Nam, buồn ơi là buồn.

Định mệnh trớ trêu, tre khóc măng. Chồng bệnh, con một sớm nhưng xem bà có vẻ bình an có lẽ nhờ ở đức tin mạnh mẽ chăng. Tôi thấy ông bà đi nhà thờ mỗi chủ nhật và thường đến thăm bức Tường Đá Đen ở thủ đô dù chẳng phải ngày lễ.

Thật ra Bức Tường Đá Đen cách hồ Tidal Basin thơ mộng thủ đô Washington DC không bao xa, có thể đi tản bộ trước hay sau khi thăm Bức Tường cũng tiện lắm: gió mát, cảnh trí an lành thanh nhã.

Theo cháu tôi công viên quốc gia thủ đô Hoa Thịnh Đốn, nơi có các đài kỷ niệm đã thu hút người thăm viếng đông nhất nước, 4, 5 triệu du khách mỗi năm…Hai vợ chồng cháu tôi rời Virginia vài ngày trước lễ"Chiến Sĩ Trận Vong" nhưng đã thấy các đoàn mô tô to ồn ào chạy trên đường lộ hướng về thủ đô. Tuy nhiên họ chưa vào thành phố chỗ ngụ các khách sạn ở ngoại ô vùng Virginia. Nhìn là biết họ từ xa về, áo da chắn gió, mũ bảo vệ, kính đen thật to… Chiếc xe thì to gấp rưỡi chiếc xe mô tô bình thường, tiếng máy nổ cũng ồn ào hơn các xe mô tô nhỏ.

Theo tôi biết các tiểu bang Hoa kỳ đều có tổ chức lễ "Chiến Sĩ Trận Vong" vào thứ hai tuần lễ cuối cùng của tháng 5 nhưng có lẽ thủ đô Hoa Thịnh Đốn tổ chức trọng thể nhất. Các cuộc diễn hành đẹp mắt, y phục, đi đứng trang nghiêm từ các học sinh đến các đoàn thể, các binh chủng khác nhau… Các đoàn quân nhạc với nhạc khí sáng ngời, y phục thống nắp. Các màn múa súng điêu luyện vui mắt. Ở nghĩa trang quân đội Arlington Washington DC trước mỗi mộ bia đều có cắm lá cờ Hoa kỳ nhỏ.

Có lẽ quý vị cũng đã xem diễn hành trên màn ảnh rồi. Tôi chỉ muốn nói đến sự hiện diện của các Hội Đoàn và công đồng người Việt vùng Maryland, Virginia và Washington DC trong buổi diễn hành. Đồng bào hải ngoại cũng vui thấy đại kỳ và cờ Việt Nam Cộng Hòa phất phới trong buổi lễ, các tà áo dài phụ nữ Việt tha thướt xuất hiện trong đoàn diễn hành long trọng và trang nghiêm ở Washington DC.

Trong 32 năm nay, vào ngày lễ "Chiến sĩ Trận Vong" từ các tiểu bang khác, cả ngàn cưu chiến binh lái mô tô trải qua bao nhiêu ngàn dặm, chịu nắng gió nhọc nhằn về Washington DC.

Có tài liệu cho bi□t năm 2018 kho□ng 100,000 người lái xe mô tô v□ th□ đô dự bu□i di□n hành ngày l□ Memorial Day. Tuy đường xa nhưng họ v□ vừa dự di□n hành vừa thăm tường k□ niệm, tư□ng nhớ, vinh danh các cựu chi□n binh anh dũng, các đ□ng đội đã vì lý tư□ng cao quý, hy sinh cuộc s□ng riêng tư an lành t□t đẹp, tham gia chi□n tranh Viêt Nam, một qu□c gia xa xôi khác ti□ng nói màu da với người Hoa kỳ. Một s□ lớn những người này b□ mình nơi xa lạ, không ai ruột thịt thân yêu trong giờ phút lâm chung, vĩnh biệt tr□n gian vì nước Mỹ từng mu□n giúp một qu□c gia đ□ng minh ch□ng Cộng.

Đoàn xe mô tô phố bụi đường xa được dân chúng thủ đô nhiệt liệt hoan nghênh, đón chào. Tiếng máy xe ồn ào, ầm ĩ vang dội cả khu phố khi đoàn xe đi qua.Ngày thứ hai 27/ 5/19 họ tập trung và khởi hành từ bãi đậu Pentagon vào buổi trưa, đi qua Memorial Bridge, đại lộ Constitution đến West Potomac Park. Xe nào cũng có lá cờ Hoa Kỳ mới rực rỡ như một rừng cờ di động, Điểm cuối đoàn xe là Vietnam Veterans Memorial.

Thường đoàn Rolling Thunder đến Washington DC vào cuối tuần, thăm viếng vài nơi thủ đô, chuyện trò với các đoàn thể, người quen… và chính thức dự lễ Chiến sĩ Trận Vong vào ngày thứ hai.

Năm nay, 2019, là năm cuối cùng đoàn Rolling Thunder tham dự diễn hành ngày lễ Memorial Day ở Washington DC. Tôi nghĩ họ mệt mỏi do tuổi cao và đường xa, vì các cưu chiến binh người trẻ nhất cũng trên 60 tuổi. Nhưng, theo báo chí nguyên nhân họ không tiếp tục tham dự vì lý do tài chính. Tiền thuê bãi đậu xe và mướn người giữ an ninh ở Pentagon cao. Đoàn mô tô Rolling Thunder diễn hành ngày “Chiến Sĩ Trận Vong” mấy chục năm quen lệ như một “truyền thống”, vắng đòan xe sẽ có

nhi□u người ti□c nhớ.

Được bi□t Rolling Thunder thành lập năm 1987 với s□ thành viên khiêm t□n, năm k□ ti□p 1988 có 2,500 người tham dự và từ đó đ□n nay năm nào họ cũng v□ th□ đô dự l□ Chi□n Sĩ Trận Vong.

Từ đây v□ sau m□i năm vào tháng 5, dân chúng vùng th□ đô h□t còn nghe ti□ng máy xe mô tô □n ào và r□i những cựu chi□n binh trên đường ph□, hình □nh quen thuộc với dân chúng.

Nhìn b□ ngoài những người này trông bặm trợn, hùng h□ nhưng thật ra tình c□m họ cũng n□ng nàn, tha thi□t với chi□n hữu, đ□ng đội. Trông cách họ chịu khó vượt bao nghìn dặm đ□n thăm đài k□ niệm, nhẹ nhàng dò tìm tên người thân hay đ□ng đội trên bức tượng đá vô tri lạnh ng□t thì bi□t.

Đi vi□ng đài tư□ng niệm tôi xót xa nghĩ đ□n những người đã nằm xu□ng cho quê hương tôi dù họ là người Hoa kỳ hay nước khác.Tôi nhớ nghĩa trang Biên Hòa không người thăm vi□ng thường xuyên như ngày trước và liên tư□ng hậu qu□ tang thương do chi□n tranh. Riêng nước VN c□ triệu người ph□i rời b□ quê hương, c□a nhà tan nát, gia đình ly tán. Họ vượt bi□n, một s□ chìm sâu trong lòng bi□n c□ hay m□t xác trong rừng rậm, làm m□i cho thú dữ…

Ph□n lớn những người có tên trên bức tường đen đã có gia đình,có cuộc s□ng êm đ□m với vợ tr□ con thơ hay cha mẹ thân yêu nhưng họ đã ch□t cho đ□t nước Việt Nam và con s□ không nh□. Xin vô cùng tri ân các cựu chi□n binh chi□n tranh Việt Nam, dù họ qua đời hay còn kh□e mạnh, lành lặn hay thương tật. Quân nhân nh□t là chi□n binh trong thời chi□n theo tôi là những người cực nh□t trong các ngành ngh□. Họ không qu□n ngại n□ng mưa, vào rừng lên núi , xa gia đình, người thân yêu… Xin ơn trên ban phước lành cho các cựu chi□n binh và gia đình họ. C□u mong họ có đời s□ng t□t đẹp an vui. Bên ngoài n□ng nhẹ, trời trong, đàn chim hót líu lo, nh□y nhót tung tăng và bướm vờn quanh khóm hoa Xuân rực rỡ màu s□c…

Ngày l□ Chi□n Sĩ Trận Vong 2019

Ngọc Hạnh